

Pohřeb Lidušky Tomkové, 2. února 2007 v 15 hod. v Kostele Proměnění Páně v Třebíči - Jejkově

Dovolte mi v tuto chvíli několik slov o paní Ludmile Tomkové, určitě se nebudete zlobit, když ji budu nazývat tak, jako většina z nás - Liduška.

Narodila se 25. března roku 1965 ve Žďáře nad Sázavou. Mládí prožila spolu s bratrem Pavlem v křesťanské rodině. Její rodiče ji vedli k víře v Boha prostou a přímou cestou, bez příruček a rad psychologů. Základem, na kterém mohla vystavět svůj další život, byl především jejich příklad manželství, založeného na vzájemné lásce, úctě, věrnosti, vystavěného na Kristu. Po dokončení základní školy chtěla studovat na střední zdravotní škole, ale z důvodu religiozity rodiny nebyla tehdejšími režimem doporučena jako vhodný uchazeč. Vyučila se proto na odborném učilišti a přijala místo prodavačky. Po několika letech odchází do Brna, kde pracuje jako sanitářka v Nemocnici u sv. Anny. V roce 1989 se provdává do Třebíče, kde pracuje nejprve jako prodavačka, později jako ošetřovatelka v domově důchodců na Kubešově ulici a v Oblastní charitě Třebíč. Naposledy je zaměstnána jako sanitářka v Okresním ústavu národního zdraví nejprve na radiodiagnostickém oddělení a pak na oddělení chirurgickém. Krátký čas také studuje dálkově na Střední zdravotnické škole v Jihlavě. Po celou dobu navštěvuje po pracovní době týdně někdy až sedm starých nemohoucích lidí v domovech důchodců i doma.

Zhruba před osmi roky se u ní začínají projevovat příznaky roztroušené sklerózy. Nemoc má progresivní průběh. Před dvěma roky dochází k velkému zhoršení zraku. Od poloviny minulého roku používá Liduška invalidní vozík. V té době také dochází k lékařsky neobjasnitelnému návratu zraku a Liduška podle svých slov vidí lépe, než kdy jindy v životě. Vánoční svátky a přelom roku musí trávit v jedné z brněnských nemocnic, kde se podrobuje nutné operaci plic. V lednu po propuštění prožívá několik zdravotně těžkých dní doma. Ve čtvrtek, 25. ledna se náhle dostavuje celková sepe organismu, způsobená patrně dalším ložiskem infekce v plicích spolu se zánětem močových cest. V pondělí 29. ledna ve 21:35 hod. odchází k Pánu. Nyní po mši svaté bude obřad pokračovat na starém hřbitově, přesun probíhá individuálně, pěšky, auty, jak je kdo zařízen.

Zde by mohl nekrolog končit, ale to bychom zůstali v duchu dnešní doby opravdu pouze na povrchu. Ale jak ráda Liduška říkala - co je podstatné, je očím neviditelné, správně vidíme jen srdcem. Proto budu občas citovat z četných Liduščiných poznámek, které psala jak rukou, tak i na počítači.

Největší kříž, který přijala a donesla až na svou Kalvárii, byla dlouhá a těžká nemoc - roztroušená skleróza. Mnozí se diví, s jakou radostí a lehkostí nesla Liduška svůj kříž a co víc, ještě byla a je velkou inspirací a pomocí pro druhé. Známý byl také její přímý, až nekompromisní humor, se kterým snadno bourala zavedená společenská kliše i v duchovní oblasti. Kde se brala ona hluboká radost a klid? Kde se vzal smysl pro humor v situacích, kdy se druhým draly slzy do očí? Nebyla to autosugesce, nebyl to žádný humanismus, nebyly to ani plytké úvahy typu "musíme vydržet". Bylo to pevné a hluboké zakotvení v realitě, přijetí skutečnosti jedinečného poselství evangelia, ponoření se do tajemství utrpení a bolesti, bylo to okouzlení Ježíšem Kristem. Liduška k tomu nepotřebovala žádné teologické úvahy a dokonce ani racionální důkazy, kterých je dnes už víc, než dost. Otevřela své srdce a nechala se uchvátit Boží láskou. Milovala Ježíše a nechala se jím vést. Tam, kde si ostatní zoufají pod tíhou svých nemocí, ona nechala Krista její utrpení proměnit v proud věčné záchrany pro mnohé z nás.

Přečtu vám nyní úryvek z jejích poznámek z doby, kdy již o berlích navštěvovala staré a nemohoucí lidi. O své nemoci mluvila vždy jako o daru.

Cituji: *Málokdo z nás lidí pochopí smysl Božího obdarování. Já jsem byla jedna z nich, ale to je všechno minulost a není aktuální Vám ji přibližovat, důležitá je přítomnost.*

Když Bůh jakoukoli situaci či nemoc nás dostává na místo, které je pro nás nejlepší, kde nás chce mít, je to velká milost, kterou ani nejsme schopni pochopit, docenit, poděkovat Bohu a být vděční. Z takové NEMOCI se rázem stává dar, aby Bůh měl člověka na tom místě, které je pro něho připraveno. Někdo dostane obyčejnou angínu, aby se nad sebou možná trochu víc zamyslel, jiný je upoután na invalidní vozík, protože by svým běháním mnohdy škodil a někomu je připravená rovnou VĚČNOST, třeba tam má víc činnosti, než na této zemi. To dřív, nebo později pozná každý z nás, to nám bude jednou všem jasné. Roztroušená skleróza, se kterou jsem nemocná, je darem od Pána Boha. My jsme často nechápaví, nevnímaví a necitliví, když nám Bůh žehná a nabízí nám jasné místo v našem životě. A jaká je naše reakce? Spousta lidí mě lituje a z mnohých úst slyším "proč zrovna ty, kdyby někdo jiný, ale ty?" Kdybychom totiž docenili skutečnost, že jsme v Božích rukou, a že, bez Jeho vědomí a Moci, ani člověku vlas z hlavy nespadne a svoji víru opravdově žili každý okamžik, nemohly by tyto "nesmysly" vycházet z našich úst. Je to opět nemožné a nepochopitelné v lidských očích tuto nemoc nazývat dárkem, ale jeví se mi to, co jsem dostala velikým nezaslouženým darem, milostí, kterou si snad mnozí ani nedovedete představit. Proto Pánu Bohu děkuju, že mám čas, který mi dává na rozhovor s Ním, můžu chválit a oslavovat Jeho jméno, protože mi dává

tak veliké věci, které si vůbec nezasloužím. Můžu říct, že jsem mnohem vnímavější a citlivější. A všechno, úplně všechno svěřuji neustále Jemu a Jeho Matce Panně Marii. Při návštěvě starých a nemocných lidí, kteří na mě teď pohlíží úplně jinými očima, protože jsem jedna z nich, cítím snad nejvíc působení Ducha Svatého. Když jsem byla zdravá a schopná, říkali mi mnozí: "no jo, copak vy, vám se to mluví, jste zdravá, ale já jsem nemohoucí a sama." Už to neříkají. Kdo má víru, nikdy není sám, protože s ním je On, který je všudypřítomný. S nevěřícími lidmi je to trochu namáhavější, ale zase o tolik potřebnější, radostnější a Pán mně i jim na jejich cestě k Němu pomůže a požehná. (konec cit.)

Liduščina největší posila byla modlitba růžence (modlila se prakticky pořád), účast na mši svaté a přijímání Kristova Těla v eucharistii. Když to bylo možné, přistupovala ke svátosti smíření každý týden. Jednou za čas jezdila na duchovní cvičení na Velehrad, o tom sama píše: *Nacházím zde, kromně jiného "bohatství", velké kouzlo samoty, která se vyplňuje Jeho přítomností, Jeho dotekem. Moc to všem přeji zažít a prožít. Spousta lidí se o tuto možnost ochuzuje, mnoho lidí po tichu a komunikaci s Pánem v této neklidné a zmatené době netouží.*

Její největší duchovní vzory byli především Matka Tereza, svatá Faustyna Kowalská a svatý Pio z Pietrelciny. Byla moc ráda, že poslední film, který shlédla než se jí zhoršil zrak bylo drama Umučení Krista od Mela Gibsona (viděli jsme ho spolu 10x !).

Liduščina velká přítelkyně a průvodkyně na duchovní cestě je pí. doktorka Marie Svatošová, zakladatelka hospicového hnutí, editorka knihy "Až k prolití krve" - radostné poselství P. Ladislava Kubíčka. Ta mi o Lidušce napsala: *Děkuji Bohu, že jsem Lídu mohla poznat a mít ji ráda. Lidě děkuji za všechny modlitby, za příklad naplno žitého křesťanství, za oběti a mnohá povzbuzení. A že to tady Lída teprve teď pořádně roztočí, o tom vůbec nepochybují, brzy to pocítíme.*

Děkuji rodičům, kteří Lidušku vychovali a tím umožnili i mně prožít nešťastnějších 17 let života (život s Liduškou pro mě ale ani zdaleka nekončí). Děkuji všem kněžím, kteří byli Lidušce nablízku: otcům Otmarovi Kaplanovi a Antonínovi Kovářovi poděkovala už Liduška jistě sama, otcům Pavlovi Dokládalovi, Jiřímu Dobešovi, Ervínovi Jansovi (který za sebe dnes nenašel náhradu a nemohl přijet) a otci Jiřímu Plhoňovi, který Lidušce poskytl svátost nemocných (teď zde otec bohužel nemůže být s námi, protože je na pohřbu v Kožichovicích). Děkuji všem, kteří Lidušce nosili eucharistii - svaté přijímání. Děkuji pracovnícům Charity, jejichž úloha a pomoc byla pro Lidušku velmi cenná a při které vznikly i velmi hluboké přátelské vztahy, podle slov jedné z pracovníc vždy u Lidušky načerpali vydatnou duchovní posilu. Děkuji svým sourozencům a jejich rodinám za pomoc a podporu. Děkuji všem, kteří Lidušku znáte a jakkoli jste jí pomohli. Děkuji všem lékařům i personálu infekčního a interního oddělení třebečské nemocnice za vskutku nevídanou obětavou péči, kterou manželce poskytli. Děkuji i vám, kteří jste teď s námi v tomto kostele. Bohu díky.

Sama Liduška nám říká:

Vůbec ale nevím, proč mnozí věřící tolik na pohřbech pláčou. Jestliže se ve Vyznání víry modlím: Věřím ve vzkříšení těla a život věčný, tak proč bych potom brečela? Nebo tomu nevěřím? Proč to potom říkám? Jak strašné věci děláme někdy za zdmi našich domovů - neměli bychom spíš mít soustrast sami se sebou? Pane, vím, že od Tvých velikonoc smrt už nezabíjí.

A její poslední slova, psaná již jen rukou.

Zde jsem Pane, abych splnila Tvou vůli. Neumírám, ale vcházím do života. Jsme na této zemi hosté, kteří vědí, že na ně čeka Bůh, který je nepomíjející láska. Smrt je tajemstvím lásky. Naším cílem není se na světě zabydlet a dobře zařídit, ale žít tak, abychom v kterýkoli den mohli přivítat Krista - ženicha s hořící lampou v ruce. A proto svěřme svou jistotu, že tam dospějeme, Ježíši a jeho Svaté Matce. Tak se důvěrně sblížíme s nevyhnutelnou smrtí jako přítelem, který nám otevře bránu ráje.

Sestavil a přečetl: Karel Tomek, manžel